

Statsråd Ola Elvestuen
Klima- og Miljødepartementet
Postboks 8013 Dep.
0030 OSLO

postmottak@kld.dep.no

Stortingets kontroll – og konstitusjonskomite
v/ leder Dag Terje Andersen
thomas.dam@stortinget.no

Deres ref:

Saks nr.:2019/35

Dato: Deatnu/Tana: 28.05.2019

Saksbehandler: Hans-Erik Varsi

Tlf: 924 00 935

Fiskeretten på norsk side av Tanavassdraget – nå et spekulasjonsobjekt for utenlandske hytteeiere

Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF) samlet til møte, 27.5.19, vil gi uttrykk for følgende etter at vi, med takk, 20.5.2019, deltok i en åpen høring i Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité om finske hytteeieres gratisfiske på norsk side av Tanavassdraget.

Både tidligere miljøminister Vidar Helgesen og nåværende, Ola Elvestuen, forsvarte ordningen og mente at finsk lovgivning gir en slik rett til de forannevnte.

De finske hytteeierne betaler kun 10 Euro som en registreringsavgift på finsk side, og ikke noe på norsk. De får utstedt et personlig fiskekort, som etter tanaavtalen ikke er overførbart til andre.

Nå er det imidlertid vedtatt en ordning på finsk side som gjør disse registreringstillatelsene omsettbare. Det vil si at hytteeierne kan leie ut kortene til andre – til den pris de selv fastsetter.

Det vil si at norske myndigheters konfiskering av fiskerett på norsk side til fordel for ikke-fast bosatte finske hytteeiere, nå blir et spekulasjonsobjekt for disse, uten noen form for kompensasjon til norske rettighetshavere.

Fra finsk side rapporteres det at dette har skjedd uten at saken har vært til høring verken hos det finske Sametinget eller noen andre. Spørsmålet er om dette er gjort med tilslutning fra norske lakseforvaltningsmyndigheter? TF har iallfall ikke vært informert.

Hytteeiernes fiskekort, inklusive de som videreutleies med stor fortjeneste, gir «rett» til fiske i på hele grenseelvstrekningen.

TF minner om at lokalbefolkningens rett til fiske i Tanavassdraget er en av de mest grunnfestede rettigheter i noe samisk område, gjennom lov- og forskriftsbestemmelser i 1775, 1888, 1911, 2005, 2011 og 2014.

Etter disse har staten ingen fiskerett i Tanavassdraget. Den tilhører lokalbefolkningen.

Den konfiskering av fiskerett som skjedde i forbindelse med Tanaavtalen med Finland for to år siden, var i seg selv en handling som mangler dekning i lov. Det kan nevnes at når vi har spurt KLD om hjemmelen, har vi bl.a. fått til svar at ordningen bunner seg i statens høyhetsrett.

Når vi nå ser at det åpnes for at utenlandske statsborgere også kan berike seg på denne konfiskeringen, forventer vi at foten settes ned. Vi har nylig krevd at hele avtalen må reforhandles. De finske hytteeiernes gratisfiske og kortsalg på norsk side, viser nødvendigheten av det. Den ordningen må man kreve fjernet fra avtalen.

En ytterligere grunn til at ordningen må fjernes, er at den er i direkte motsetning til avtalens prinsipp om at fiskekort på grenseelvstrekningen skal selges i hvert enkelt land, og inntekten gå til det landet hvor kortet selges. På norsk side er det TF som har retten til å selge fiskekort og inntekten fra disse.

Det er stikk i strid med dette prinsippet at de finske hytteeierne nå kan videreselge sin gratis «fiskerett» også på norsk side, og ta hvilken som helst pris for det.

Med andre ord – rettighetshaverne på norsk side må nå være tilskuere til at utlendinger beriker seg på vår fiskerett. Finnes det noe tilsvarende eksempel innenfor norsk rettighetsforvaltning med hensyn til naturgoder? Ville staten hatt legal hjemmel til å gjennomføre noe liknende i noe annet vassdrag i landet.

Stortinget var fullstendig ukjent med det som nå skjer da Tanaavtalen ble ratifisert i 2017. Da ble man fortalt at de finske hytteeierne i det vesentlig blir behandlet som andre turister. TF sa allerede da at det har lite med virkeligheten å gjøre. Dessverre er det blitt enda verre enn det vi hadde mulighet til å forestille oss. «Turistene» tjener nå penger på å videreselge vår fiskerett.

Fiskekortinntektene yter blant annet betydelige bidrag til forvaltning og oppsyn. Disse inntektene blir nå unndratt felleskassen, med den ordningen som norske myndigheter har bidratt til å gjennomføre.

Det er et felles ansvar både for regjeringen, og Stortinget som ratifiserte avtalen, å sørge for at krenkingen av Tanadalbefolkningens urgamle rettigheter opphører.

Med vennlig hilsen

Reidar Varsi

TF leder

Hans-Erik Varsi

Direktør

Kopi:

Tana- og Karasjok kommune

Laksefiskerforeningene langs Tanavassdraget

Stortingsrepresentantene fra Finnmark

Media